

VI.2 Podsumowanie planu zarządzania ryzykiem dotyczącego produktu leczniczego Anozilad przeznaczone do publicznej wiadomości

VI.2.1 Omówienie rozpowszechnienia choroby

Bakteria *Staphylococcus aureus* powoduje szereg ciężkich zakażeń, takich jak zakażenia krwi, zakażenia skóry i tkanek miękkich oraz zapalenie płuc.

Ponad połowa szczepów *S. aureus* jest oporna na antybiotyki metycylinę (MRSA) i może być identyfikowana według źródła zakażenia: HA-MRSA (szpitalne) lub CA-MRSA (pozaszpitalne). Szczepy CA-MRSA i HA-MRSA różnią się także stopniem oporności; w przeciwieństwie do HA-MRSA, CA-MRSA można w dalszym ciągu leczyć niewielką liczbą antybiotyków.

Zakażenia wywoływane przez MRSA stały się istotnym problemem zdrowotnym w wielu krajach rozwiniętych. Kluczowe znaczenie ma fakt, że większość tych szczepów wykazuje oporność nie tylko na metycylinę, lecz także na wiele powszechnie stosowanych antybiotyków. Problem oporności wiąże się z istotnymi konsekwencjami; zakażenia wywoływane przez MRSA są przyczyną dłuższych hospitalizacji, zwiększenia ich kosztów oraz wzrostu zachorowalności.

VI.2.2 Podsumowanie korzyści wynikających z leczenia

Pozaszpitalne zapalenie płuc i szpitalne zapalenie płuc

Badania, podczas których w leczeniu szpitalnego zapalenia płuc stosowano linezolid lub wankomycynę, nie wykazały różnicy między tymi lekami. Dokładniejsza analiza wskazuje jednak, że linezolid pozwala uzyskać lepsze wyniki leczenia, zwłaszcza w przypadku MRSA.

Badania porównujące linezolid do wankomycyny w leczeniu szpitalnego zapalenia płuc wywołanego przez MRSA wykazały, że linezolid jest co najmniej tak skuteczny, jak lek stosowany tradycyjnie (wankomycyna). FDA dopuściła linezolid do stosowania w leczeniu szpitalnego zapalenia płuc, a wytyczne ATS/IDSA opisują linezolid i wankomycynę jako antybiotyki pierwszego rzutu w początkowym leczeniu pacjentów obciążonych ryzykiem wystąpienia szpitalnego zapalenia płuc wywołanego przez bakterie odporne na inne antybiotyki.

Powikłane zakażenia skóry i tkanek miękkich

W powikłanych zakażeniach skóry i tkanek miękkich, co do których istnieje pewność lub podejrzenie, że zostały wywołane przez metycylinooporne gronkowce, leczenie linezolidem może znacząco skrócić czas hospitalizacji i zwiększyć prawdopodobieństwo wczesnego opuszczenia szpitala, w porównaniu z leczeniem wankomycyną.

Linezolid jest dostępny w postaci dożylniej i doustnej. Po podaniu doustnym, podobnie jak w przypadku podania dożylnego, cała dawka przenika do krwiobiegu. Oznacza to, że pacjenci mogą zmienić lek z podawanego dożylnie na doustny bez konieczności zmiany dawki, co w przypadku niektórych chorych umożliwia wcześniejsze opuszczenie szpitala.

VI.2.3 Niewiadome związane z korzyściami z leczenia

Na podstawie obecnie dostępnych danych stwierdzono istotne braki w wiedzy na temat skuteczności linezolidu w populacji pacjentów z ciężką niewydolnością nerek, pacjentów z niewydolnością wątroby, dzieci i młodzieży (<18 lat), pacjentów przyjmujących linezolid przez okres dłuższy niż maksymalny zalecany czas leczenia wynoszący 28 dni oraz pacjentów leczonych z powodu zmian cukrzycowych w obrębie stóp, odleżyn lub ran spowodowanych problemami naczyniowymi, ciężkich oparzeń lub zgorzeli (martwa tkanka). Konieczne jest przeprowadzenie dodatkowych badań oceniających zastosowanie leku u tych pacjentów.

Pacjenci z zaburzeniem czynności nerek (tj. klirens kreatyniny <30 ml/min): kliniczne znaczenie zwiększenia (od 7- do 8-krotnego) narażenia na dwa główne metabolity linezolidu u pacjentów z ciężkim zaburzeniem czynności nerek po podaniu pojedynczej dawki 600 mg nie jest znane ze względu na niedostateczną ilość dostępnych danych dotyczących bezpieczeństwa (ChPL).

Pacjenci z zaburzeniem czynności wątroby: dostępne dane wskazują, że farmakokinetyka (sposób, w jaki lek jest przetwarzany przez organizm) linezolidu nie ulega zmianie u pacjentów z zaburzeniem

czynności wątroby o nasileniu od łagodnego do umiarkowanego (klasa A lub B w skali Child-Pugh). Nie oceniono farmakokinetyki linezolidu u pacjentów z ciężkim (klasa C w skali Child-Pugh) zaburzeniem czynności wątroby (ChPL).

Dzieci i młodzież (<18. roku życia): brak jest wystarczających danych dotyczących bezpieczeństwa i skuteczności linezolidu w tej grupie wiekowej i z tego powodu nie zaleca się stosowania linezolidu u tych pacjentów (ChPL).

Czas leczenia (>28 dni): u pacjentów przyjmujących linezolid przez okres dłuższy niż 28 dni częściej obserwuje się zmniejszenie liczby czerwonych krwinek. Pacjentów należy obserwować, ponieważ w niektórych przypadkach mogą oni wymagać przetoczenia krwi.

Stosowanie linezolidu w leczeniu zmian cukrzycowych w obrębie stóp, odleżyn lub ran spowodowanych problemami naczyniowymi, ciężkich oparzeń lub zgorzeli (martwa tkanka): badania kliniczne nie obejmowały pacjentów z tymi schorzeniami. Z tego powodu doświadczenie dotyczące stosowania linezolidu w takich przypadkach jest ograniczone (ChPL).

VI.2.4 Podsumowanie informacji dotyczących bezpieczeństwa stosowania

Istotne zidentyfikowane ryzyko

Ryzyko	Dostępne informacje	Możliwość zapobiegania
Zahamowanie czynności szpiku kostnego (Mielosupresja)	U pacjentów przyjmujących linezolid zgłaszano przypadki wystąpienia zahamowania czynności szpiku kostnego, zmniejszenia liczby płytek (małopłytkowość) i zmniejszenia liczby krwinek białych i czerwonych (leukopenia i niedokrwistość). Ryzyko wystąpienia tych zaburzeń wydaje się mieć związek z długością leczenia. Pacjenci w podeszłym wieku leczenia linezolidem mogą być bardziej zagrożeni wystąpieniem zaburzeń składu krwi (dyskrazji) niż młodszy pacjenci. Zmniejszenie liczby płytek może występować częściej u pacjentów z ciężką niewydolnością nerek niezależnie od faktu, czy są poddawani dializoterapii.	W przypadku wystąpienia istotnego zahamowania czynności szpiku kostnego leczenie linezolidem należy przerwać, chyba że kontynuacja terapii jest bezwzględnie konieczna. W takich przypadkach należy ściśle monitorować morfologię krwi i wdrożyć odpowiednie postępowanie. U pacjentów przyjmujących linezolid zaleca się także cotygodniowe wykonywanie pełnej morfologii krwi, w tym oznaczenie poziomu hemoglobiny, liczby płytek krwi oraz liczby całkowitej i wzoru odsetkowego leukocytów, niezależnie od wyników pierwszego badania krwi.

Ryzyko	Dostępne informacje	Możliwość zapobiegania
Zapalenie jelit powodujące ciężką i bolesną biegunkę (rzekomobłoniaste zapalenie jelita grubego)	Podczas stosowania prawie wszystkich antybiotyków, w tym linezolidu, zgłaszano przypadki biegunki i zapalenia jelita grubego związanych z antybiotykoterapią, w tym rzekomobłoniastego zapalenia jelit i biegunki związanej z zakażeniem <i>Clostridium difficile</i>; zaburzenia te mogą mieć różne nasilenie, od łagodnej biegunki do zapalenia jelita grubego ze skutkiem śmiertelnym.	Z tego powodu istotne jest uwzględnienie tego rozpoznania u pacjentów, u których wystąpi ciężka biegunka w trakcie leczenia linezolidem lub po jego zakończeniu. W przypadku podejrzenia lub rozpoznania biegunki i zapalenia jelita grubego związanych z antybiotykoterapią należy przerwać będące w toku leczenie z użyciem leków przeciwbakteryjnych, w tym linezolidu, i natychmiast podjąć odpowiednie działania terapeutyczne. W takiej sytuacji nie należy stosować leków przeciwbiegunkowych, które hamują perystaltykę jelit.
Nagromadzenie kwasu mlekowego we krwi (Kwasica mleczanowa)	W związku ze stosowaniem linezolidu zgłaszano przypadki akumulacji kwasu mlekowego. Pacjenci, u których podczas leczenia linezolidem wystąpią objawy przedmiotowe i podmiotowe kwasicy metabolicznej, w tym nawracające nudności lub wymioty, ból w jamie brzusznej, niskie stężenie wodorowęglanów albo przyspieszone lub głębokie oddychanie (hiperwentylacja), wymagają natychmiastowej interwencji lekarza.	W przypadku wystąpienia kwasicy mleczanowej należy rozważyć korzyści wynikające z leczenia linezolidem w odniesieniu do potencjalnych zagrożeń.
Potencjalnie groźna dla życia reakcja na lek, która powoduje nagromadzenie w organizmie zbyt dużej ilości serotoniny, związku chemicznego wytwarzanego przez komórki nerwowe. (Zespół serotoninowy)	Występowanie zespołu serotoninowego jest kojarzone z równoczesnym podawaniem linezolidu i leków serotonergicznych, w tym leków przeciwdepresyjnych takich jak selektywne inhibitory wychwytu zwrotnego serotoniny (ang. selective serotonin reuptake inhibitors, SSRIs).	Równoczesne podawanie linezolidu i leków serotonergicznych jest przeciwwskazane, za wyjątkiem sytuacji, w których jest to konieczne. W takiej sytuacji pacjenci powinni być uważnie obserwowani w kierunku objawów przedmiotowych i podmiotowych zespołu serotoninowego, takich jak zaburzenia funkcji poznawczych, wysoka gorączka, hiperrefleksja i zaburzenia koordynacji. W przypadku wystąpienia objawów przedmiotowych i podmiotowych zespołu serotoninowego należy przerwać podawanie jednego z leków. Po zaprzestaniu podawania leku serotonergicznego mogą wystąpić objawy odstawienne.

Ryzyko	Dostępne informacje	Możliwość zapobiegania
Uszkodzenie nerwów (Neuropatia obwodowa i nerwu wzrokowego)	U pacjentów leczonych linezolidem obserwowano przypadki uszkodzenia nerwów (neuropatii obwodowej), a także uszkodzenie i(lub) stan zapalny nerwu wzrokowego (neuropatia nerwu wzrokowego i zapalenie nerwu wzrokowego), które mogą skutkować utratą wzroku. Te doniesienia w głównej mierze dotyczyły pacjentów leczonych przez okres dłuższy niż zalecany maksymalny czas leczenia wynoszący 28 dni. Zwiększone ryzyko wystąpienia neuropatii (uszkodzenia nerwu) istnieje wówczas, gdy linezolid jest stosowany u pacjentów, którzy przyjmują aktualnie lub przyjmowali w ostatnim czasie leki przeciwpłatkowe w leczeniu gruźlicy.	Wszystkich pacjentów należy poinformować o konieczności zgłaszania objawów upośledzenia wzroku, takich jak zmiany ostrości wzroku lub postrzegania barw, niewyraźne widzenie bądź ubytki pola widzenia. Pacjentów tych należy niezwłocznie zbadać i skierować do okulisty. Pacjenci, którzy przyjmują linezolid przez okres dłuższy niż zalecany czas leczenia wynoszący 28 dni, powinni być poddawani regularnym badaniom okulistycznym. W przypadku wystąpienia neuropatii obwodowej lub nerwu wzrokowego należy rozważyć stosunek korzyści wynikających z leczenia linezolidem w odniesieniu do potencjalnych zagrożeń.
Drgawki	U pacjentów leczonych linezolidem zaobserwowano występowanie drgawek. W większości tych przypadków w wywiadzie stwierdzano występowanie drgawek lub czynniki ryzyka ich wystąpienia.	Należy pouczyć pacjentów o konieczności poinformowania lekarza, jeśli w przeszłości występowały u nich drgawki.
Toksyczność mitochondrialna (Uszkodzenie lub istotne pogorszenie mitochondriów w komórkach organizmu)	Linezolid hamuje syntezę białek mitochondrialnych. Na skutek tej inhibicji mogą wystąpić zdarzenia niepożądane, takie jak kwasica mleczanowa, niedokrwistość i neuropatia (nerwu wzrokowego lub obwodowa). Takie zdarzenia występują częściej w przypadku stosowania leku przez okres dłuższy niż 28 dni. Zwiększone ryzyko wystąpienia neuropatii (uszkodzenia nerwu) istnieje wówczas, gdy linezolid jest stosowany u pacjentów, którzy przyjmują aktualnie lub przyjmowali w ostatnim czasie leki przeciwpłatkowe w leczeniu gruźlicy.	Pacjenci, którzy przyjmują linezolid przez okres dłuższy niż zalecany czas leczenia wynoszący 28 dni powinni być poddawani regularnym badaniom okulistycznym. W przypadku wystąpienia neuropatii obwodowej lub nerwu wzrokowego należy rozważyć korzyści wynikające z leczenia linezolidem w odniesieniu do potencjalnych zagrożeń.
Czas leczenia (>28 dni)	U pacjentów przyjmujących linezolid przez okres dłuższy niż 28 dni częściej obserwuje się zmniejszenie liczby czerwonych krwinek (niedokrwistość).	Pacjentów należy obserwować, ponieważ w niektórych przypadkach mogą oni wymagać przetoczenia krwi.

Istotne potencjalne zagrożenia

Ryzyko	Dostępne informacje	Możliwość zapobiegania
Potencjalnie groźne dla życia zakażenie krwi (Zwiększone ryzyko zgonu w podgrupie pacjentów z zakażeniem związanym z obecnością cewnika wewnątrznaczyniowego, a zwłaszcza osób zakażonych bakteriami Gram-ujemnymi)	Badanie z udziałem pacjentów z zakażeniami związanymi z obecnością cewników wewnątrznaczyniowych wykazało większy odsetek zgonów u pacjentów leczonych linezolidem, w porównaniu do chorych przyjmujących wankomycynę/dikloksacylinę/oksacylinę, głównie ze względu na poziom zakażenia bakteriami Gram-dodatnimi w chwili rozpoczęcia badania. W grupie leczonej linezolidem większa liczba pacjentów uległa zakażeniu patogenami Gram-ujemnymi w czasie trwania badania i zmarła z powodu zakażenia wywołanego przez patogeny Gram-ujemne i zakażenia mieszaną florą bakteryjną.	W przypadku chorych na powikłane zakażenia skóry i tkanek miękkich z rozpoznaniem lub możliwym współistnieniem zakażenia bakteriami Gram-ujemnymi, linezolid powinien być stosowany jedynie w sytuacji, gdy inne opcje leczenia nie są dostępne. W takiej sytuacji należy równocześnie rozpocząć leczenie przeciw bakteriom Gram-ujemnym.

Brakujące informacje

Ryzyko	Dostępne informacje	Możliwość zapobiegania
Stosowanie w ciężkiej niewydolności nerek (Stosowanie u pacjentów z ciężkim zaburzeniem nerek)	Stosowanie linezolidu u pacjentów z ciężką niewydolnością nerek i pacjentów dializowanych powinno być ograniczone, ponieważ ze względu na niedostateczną ilość dostępnych danych nie ustalono korzyści z podawania linezolidu u tych chorych.	Linezolid należy stosować u pacjentów z ciężkim zaburzeniem czynności nerek i pacjentów dializowanych wyłącznie w sytuacji, gdy oczekiwane korzyści przeważają nad teoretycznym ryzykiem.
Stosowanie w niewydolności wątroby (Stosowanie u pacjentów z zaburzeniem czynności wątroby)	Ze względu na niedostateczną ilość dostępnych danych nie ustalono korzyści z podawania linezolidu pacjentom z ciężką niewydolnością wątroby.	Konieczne jest przeprowadzenie dalszych badań w celu określenia bezpieczeństwa stosowania i zaleceń dotyczących skutecznego dawkowania.
Ciąża i karmienie piersią (Ciąża i laktacja)	Brak jest wystarczających danych dotyczących stosowania linezolidu u kobiet w ciąży. Badania na zwierzętach wykazały toksyczny wpływ na rozród. Istnieje potencjalne zagrożenie dla człowieka. Dane z badań sugerują, że linezolid i jego metabolity przenikają do mleka ludzkiego.	Linezolidu nie należy stosować w czasie ciąży, o ile nie jest to bezwzględnie konieczne, tj. wyłącznie w sytuacji, gdy potencjalne korzyści przeważają nad teoretycznym ryzykiem. Ze względu na potencjalne zagrożenie dla noworodka, karmienie piersią należy przerwać przed rozpoczęciem leczenia oraz nie karmić piersią podczas stosowania linezolidu.

VI.2.5 Podsumowanie dodatkowych aktywności minimalizujących ryzyko w odniesieniu do określonych zagrożeń

Wszystkie produkty lecznicze posiadają charakterystyki produktów leczniczych (ChPL), które dostarczają lekarzom, farmaceutom i fachowym pracownikom opieki zdrowotnej szczegółów, w jaki sposób stosować produkt leczniczy oraz informują o zagrożeniach i zaleceniach dotyczących ich minimalizacji. Skrócona wersja tego dokumentu, napisana potocznym językiem, dostarczana jest w formie ulotki dla pacjenta. Działania przedstawione w tych dokumentach są znane jako rutynowe narzędzia minimalizacji ryzyka.

Ten produkt leczniczy nie ma dodatkowych narzędzi minimalizacji ryzyka.

VI.2.6 Przewidywany plan rozwoju po wprowadzeniu do obrotu

Brak trwających i planowanych badań rejestracyjnych dotyczących bezpieczeństwa i skuteczności stosowania linezolidu.

VI.2.7 Podsumowanie zmian wprowadzonych w planie zarządzania ryzykiem w porządku chronologicznym

Istotne zmiany wprowadzone w planie zarządzania ryzykiem w porządku chronologicznym

Wersja	Data	Zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa	Komentarze
1.0	07-02-2013	Istotne zidentyfikowane ryzyko Zahamowanie czynności szpiku kostnegoRzekomoblioniaste zapalenie jelitKwasica mleczanowaZespół serotoninowyNeuropatia obwodowa i nerwu wzrokowego	Pierwotna wersja dokumentu Wersja 1.0 nie została zatwierdzona.
2.0	23-08-2013	Istotne zidentyfikowane ryzyko Interakcje z inhibitorami monoaminooksydazyZakażenia krwi wywołane przez bakterie Gram-dodatnie związane z obecnością cewnika wewnątrznaczyniowego Istotne potencjalne ryzyko Toksyczny wpływ na rozmnażanie (niepożądane działanie na funkcje seksualne i płodność u dorosłych mężczyzn i kobiet)Karmienie piersią Brakujące informacje Czas leczenia (>28 dni)Stosowanie u dzieci i młodzieży (< 18 lat)Ciężkie zaburzenia czynności nerekNiewydolność wątrobyStosowanie w leczeniu zmian cukrzycowych w obrębie stopy, odleżyn lub zmian powstałych w wyniku niedokrwienia, ciężkich oparzeń lub zgorzeli.	Zaktualizowano punkty: Istotne zidentyfikowane ryzyko / Potencjalne zagrożenia / Brakujące informacje. Wersja 2.0 nie została zatwierdzona.

3.0	15-11-2013	Istotne zidentyfikowane ryzyko <u>Zakażenia krwi wywołane przez bakterie Gram-dodatnie związane z obecnością cewnika wewnątrznaczyniowego zmieniono na:</u> • Zgony u pacjentów z zakażeniami związanymi z obecnością cewników wewnątrznaczyniowych, a zwłaszcza u osób zakażonych bakteriami Gram-ujemnymi lub pacjentów z zakażeniami mieszaną florą bakteryjną. Dodatkowe zidentyfikowane ryzyko • Zwiększenie ciśnienia tętniczego krwi • Drgawki • Toksyczność mitochondrialna	Zaktualizowano punkt Istotne zidentyfikowane ryzyko. Wprowadzono niewielkie zmiany w innych punktach planu zarządzania ryzykiem. Wersja 3.0 została zatwierdzona po początkowej procedurze DCP; podjęto zobowiązanie do dokonania aktualizacji RMP o zmianę porejestacyjną.
4.0	28-01-2014	Zaktualizowano następujące punkty: • SVIII: Podsumowanie informacji dotyczących bezpieczeństwa stosowania • Część IV: Przewidywany plan badań skuteczności po wprowadzeniu do obrotu • Część V: Aktywności minimalizujące ryzyko • Część VI: Podsumowanie planu zarządzania ryzykiem	Wersja 4.0 stanowi aktualizację wersji 3.0 w związku ze sprawozdaniem oceniającym wydanym przez RMS. Podsumowanie planu zarządzania ryzykiem zostało zaktualizowane zgodnie z uwagami dokonanymi podczas IS/H/0222/001/DC, wersja 4.0 planu zarządzania ryzykiem została zatwierdzona.
5.0	15-07-2014	Zaktualizowano następujące punkty: • Produkty objęte planem zarządzania ryzykiem • Część III: Plan nadzoru nad bezpieczeństwem farmakoterapii • Część VI: Podsumowanie planu zarządzania ryzykiem • Załącznik	Dodanie produktu w postaci roztworu do infuzji.
6.0	15-04-2015	Istotne zidentyfikowane ryzyko • Zahamowanie czynności szpiku kostnego • Rzekomobłoniaste zapalenie jelit • Kwasica mleczanowa • Zespół serotoninowy • Neuropatia obwodowa i nerwu wzrokowego • Drgawki • Toksyczność mitochondrialna • Leczenie długotrwałe Istotne potencjalne zagrożenia • Zwiększone ryzyko zgonu w podgrupie	Dokonano zmian w zagrożeniach w celu dostosowania do planu zarządzania ryzykiem leków oryginalnych.

		pacjentów z CRI, a zwłaszcza osób zakażonych bakteriami Gram-ujemnymi Brakujące informacje • Stosowanie w ciężkiej niewydolności nerek• Stosowanie w niewydolności wątroby• Cięża i laktacja	